

TAMÁS MENYHÉRT

Illyés

I.

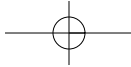
*Keresem, s még sokan sokáig keressük
a legkézenfekvőbbet: honnét, milyen
mélyről forrásol a hűség, meddig köt,
kötbet magához a szülőtáj, fonatol hűt-
lene után, mint ahogy utánad is Párisig
fonatolt; nap-nap küldte forró rejtjeleit –
hazabíró volt minden üzenet, hogy az
altatott cseléd- és zsellérsor árnyékán túl-
ra, fia-messzéig elevenítse fájdalmát...*

II.

*Pusztát odahagyni, az első grádics ma-
gaslat, a második, óhatatlan, egyre fel-
jebb emeli a fogva-menekvő tekintetét,
szédítő az út, az irány, szédítő a távol,
ennél csak a visszaút szédítőbb, többült
hevüléssel, gondolkodással, és többült
látással, hallással: most látom csak, hal-
lom csak: nemzet alatti lét a pusztai lét;
nemzet alatti sikoly a pusztai sikoly!*

III.

*Sosem volt, most sem könnyörületes fö-
löttünk az ég, elég az első kutakodó lé-
pés, mitől gyengül, bomlik, fogy a ma-
gyar; mi gyéríti, fullasztja halálra e so-
kat viselt népet, szűkül a szem, haragot
gyűjt, lobban a tekintet, múltbatatlan bé-
lyegül fajul tovább a vád – neved halla-
tán, mintha véres tréfáit ismételné az i-
dő, ma is nyelvhegyre gyülemlik a szó!*

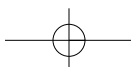
[*Tamás Menyhért versei*]

IV.

*Hangzavaron innen, hangzavaron túl,
a tanúságé vagyok az egyedül monda-
toló tanúságé... Kezdekem előlről, új
csizma, új csizmatalp, új tipratás, új ha-
zakeresés – felült megint Páris, megint
a csalatkozás, megint a jövőtlenülő jö-
vő, visszarájzolhatatlan Medence; mi-
haszna mormolom magamra a varázs-
inget, kiáltom az éjbe Berzsenyinket.*

V.

*Tihany, József-hegy, Tiszták, Herder,
Európa – itthon európainak lenni, ta-
vasznyi remény, nyári zarándoklat,
ősz-tél depresszió: ADY ESTÉJE, Mi-
kor a költő haldokolt már, Erdélyre
düllesztve szemét, KOSZORÚ, a ne-
kem jutott koszorú, a szél-kaszabol-
ta magyar nyelv, a sose-késlekedő ha-
lál, a sarjúrendeket hullámzó tenger...*

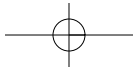
Vízjegy(zet)

Nincs, nem jut időm a hosszas emlékezésre, szálanzni: melyik hajnal mit ígért, meddig piroslott ablakomra, osztotta be a madarak énekét, az antik idők üteme se búvöl, ami számbavehető, számlálatlan számbavétegett; ábrándított, ahogy a cselreszakosodott istennők, az élet örömet füzérlő szép asszonyok parázs-szerelme ábrándíthat, a később-korok felbőjálásán sem érdemes merengeni – erre-tájt a kezes szél is hamar haragjára fordult, mára már a szív bitét is kikezdte, az apostolok szájbitét éj-nap gúnyolja, ha gúnyolja, hát gúnyolja – ismerős, paradicsomi üzenésünk óta ismerős kacagás, ékes vízjegye mind áttetszőbb; erszényes szellem!

Tamási

1

Mit tehet a vándor, ha evilági útja legmélyére, Erdélybe születik? Mélyét járja. Az alantját, ahogy az uralmi pillantás pillogja, alantját, ahova a sebova-révedés mihaszna merítkezne. Terüire derű, tarisznyálja egyparancsolatú hűségét Ábel, már az első kaptatónál érzi: lépte a fenyesek koronás lépte, minden más magosság innen tornyodzik – az árvító sírhant, a szegények zászlólobogása, az őszit visszalobbantó manhattani távol; a szívbe-vett táj hajófordítása...

[*Tamás Menyhért versei*]

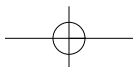
2

*Itthon, megint itthon, a legszebb nyelv ura,
csupa napkezdet; csupa hajnallás, sokasultak a
virradat csodálói, nyomukban, megkéssett gúny-
kacajjal, előbahotált a későn-kelek kórusa: ezt
hallgassátok meg, nyelvi ficam a javából, iste-
nemre mondom, zseni ez kúszó-kép, kép-kúszó
virág, fulladt el a kávéházi felolvasás, Babits is,
Németh László is, Illyés is, Illés Endre is, egé-
szen más mosollyal, ugyancsak mosolygott, Á-
ron pedig négyelt szűkében harmatolt tovább...*

Szabó Lőrinc

I.

*Tudod, hogy meghalt Szabó Lőrinc...
Meg?, billent homályba az egykori is-
kolaudvar, hidegült a szám, a torkom,
mintha, mintha azt mondta volna: tu-
dod, hogy meghalt az apád, hidegül-
tem talpig, honnét tudtam, tudhattam
volna, Rettenet, ráncul bele Sz. Imre
kékes szemalja, topog, Színművésze-
tiről száműzötte, maga is gyógyító
szóra vár, meglehet, ŐT is a félelem...
Maglehet, szédülök tovább, ki gondol-
ta, hogy küszködő sírással zárul a gim-
náziumi kirándulás, fáj az utca, fáj a
kopár völgy – először fáj a hazait...*

II.

Azóta tudom: ahány tükre van a léleknek, mind Ő, ahány rezzenése az idegnek, mind Ő, ha önzéseibe fordul a vágy, Egésszé teljül – az is Ő, ami még nincs; mert Ő az akarat, a terem-tő Én, aki kedve szerint emlékei csil-laggá a fákat, a madarakat, a szeretők szemét. S amit még nem tudok: meg-lelem ebben az Egyedül-Világban...

Lefojtva